

Posudek vedoucího práce na bakalářskou práci Anety Smutné „Nápodoba u Platóna a Aristotela“

Předložená bakalářská práce vykládá a následně srovnává, co se vypovídá o tématu nápodoby (*mimésis*) v Platónových a Aristotelových spisech. U Platóna se jedná o výklad nápodoby na základě dialogů *Ión* a X. knihy *Ústavy*, u Aristotela vychází autorka především z jeho *Poetiky*. V první části své práce se autorka v souvislosti s Platónovým pojetím *mimésis* věnuje výkladu božské inspirace umění v dialogu *Ión*, mimetickému vztahu mezi idejemi a zhotovovanými věcmi v *Ústavě*, třem stupňům nápodoby a božské tvorbě podle dialogu *Ústava* a *Sofisté*. V druhé části své bakalářské práce podává výklad nápodoby u Aristotela – tj. tomu, jak se přeměnila nápodoba v tvůrčí zobrazení, jak dochází podle Aristotela k napodobování božského v přírodě, jak souvisí napodobování s poznáním a skutečností. V poslední kapitole věnované Aristotelovi popisuje, jak aristotelská *mimésis* ovlivnila francouzského literárního kritika a filosofa Rolanda Barthesa, francouzského historika a literárního kritika Gérarda Genetta a francouzského filosofa Paula Ricoeura.

K povinnostem vedoucího patří vyzdvihnout silné stránky předkládané práce: V případě práce Anety Smutné oceňuji např. práci se sekundární literaturou. Přestože autorčin původní zájem nesměřoval k antické filosofii, dokázala ke své bakalářské práci načíst poměrně velké množství primární i relevantní sekundární literatury a na základě ní ve své práci shrnout nejdůležitější poznatky o Platónovu a Aristotelovu pojetí *mimésis*.

Za nejsilnější a nejzdařilejší část práce považuji kapitolu 2.3.3. (Tři stupně nápodoby), příp. též kapitolu 2.3.4. (Božská tvorba) a Závěr práce, v němž autorka shrnuje a srovnává Platónovo a Aristotelovo pojetí *mimésis*.

Mé výhrady k bakalářské práci:

1) Autorka věnuje poměrně dost prostoru vylíčení Platónova a Aristotelova života a jeho tvorby. Tyto kapitoly by, dle mého názoru, v práci spíše být neměly, jak jsem autorku už při psaní práce upozorňovala. Pro výklad nápodoby nejsou nezbytné a navíc v nich autorka vychází z ne úplně relevantní literatury – např. se opírá i o učebnice či filosofické slovníky. Navíc tato snaha na několika stranách vylíčit Platónův a Aristotelův život a jejich tvorbu samozřejmě často vede k velmi zjednodušujícím, schématickým či nejasným tvrzením a výkladům.

2) Autorka v práci shrnuje interpretace a poznatky související s výkladem *mimésis* ze sekundární literatury tak stručně, že jsou některé pasáže těžko srozumitelné. Práci by prospěl pomalejší, postupnější výklad ze sekundární literatury, který by byl více provázaný s primárními texty.

Viz např., když autorka na str. 32 hovoří o tom, že v uměleckém díle dochází k vylepšování viditelné přírody. V následující větě sice naznačí, v čem by ono vylepšení mohlo spočívat, nicméně explicitně to neuvádí a nevykládá. Jak tedy podle Aristotela dochází v uměleckém díle k vylepšování viditelné přírody?

Celkově lze tedy konstatovat, že autorka ve své práci naplnila vytyčený záměr. Práci doporučuji k obhajobě a navrhuji hodnotit známkou velmi dobře až dobře v závislosti na průběhu obhajoby.

V Kladně 4. září 2024

Mgr. J. Kružíková, Ph.D.